

DR.10 IZVJEŠTAJ O OCJENI DOKTORSKOGA RADA ¹		
PODACI O DOKTORANDU / DOKTORANDICI		
Ime i prezime doktoranda / doktorandice:	Milica Benić, dipl. psiholog	
Matični broj doktoranda / doktorandice:	104DRP2020	
OPĆI PODACI O STUDIJU		
Nositelj studija:	Sveučilište u Zagrebu Pravni fakultet	
Naziv studija:	Doktorski studij Socijalni rad i socijalna politika	
Naziv partnerske institucije (u slučaju da se radi o dvojnog doktoratu):		
Naziv upisanog doktorskog studija na partnerskoj instituciji (u slučaju da se radi o dvojnog doktoratu):		
Područje / polje / grana (ako se doktorski studij izvodi u grani):	Društvene znanosti/socijalne djelatnosti/Teorija i metode socijalnog rada	
PODACI O DOKTORSKOM RADU		
Jezik pisanja rada:	Hrvatski	
Naslov doktorskoga rada:	Na jeziku pisanja rada	Odnos nepovoljnih iskustava u djetinjstvu uključujući ratnu traumatizaciju i psihosocijalne dobrobiti u odrasloj dobi
	Na hrvatskom	Odnos nepovoljnih iskustava u djetinjstvu uključujući ratnu traumatizaciju i psihosocijalne dobrobiti u odrasloj dobi
	Na engleskom	The relationship between adverse childhood experiences including war traumatization and psychosocial well-being in adulthood
MENTOR(I)		
	Ime i prezime, titula:	Ustanova, država:
Mentor:	Prof. em. Marina Ajduković	Sveučilište u Zagrebu Pravni fakultet, RH
Mentor:	Izv. prof. dr. sc. Miroslav Rajter	Sveučilište u Zagrebu Pravni fakultet, RH
POVJERENSTVO ZA OCJENU DOKTORSKOGA RADA		
Imenovano povjerenstvo za ocjenu doktorskoga rada ² :	Ime i prezime, titula:	Ustanova, država:
	1.. Izv. prof. dr. sc. Linda Rajhvajn Bulat	Sveučilište u Zagrebu Pravni fakultet, RH
	2..Izv. prof. dr. sc. Lucija Vejmelka	Sveučilište u Zagrebu Pravni fakultet, RH

¹ Ispunjeni obrazac DR.10 poslati u elektroničkom i tiskanom obliku, potpisan, u nadležnu referadu.

Obrazac popunjava predsjednik Povjerenstva za ocjenu doktorskoga rada.

² 6. i 7. član povjerenstva dopušteni su samo u slučaju dvojnog doktorata

	3..Prof. dr. sc. Daniela Šnicek	Sveučilište J.J.Strossmayer Filozofski fakultet Osijek, RH
	4..	
	5..	
	6..	
	7..	

Sjednica nadležnog tijela i
točka dnevnog reda u okviru
koje je imenovano
Povjerenstvo:

Vijeće Pravnog fakulteta od 24. rujna 2025. točka 48.

OCJENA DOKTORSKOGA RADA

Oblik pisanja rada:	☒ znanstvena monografija	
	☐ skandinavski model	
	☐ umjetnički rad	
Rad se ocjenjuje:	☐ prvi put	☐ nakon dorade
	Doktorski rad treba:	
	☒ prihvatiti	
	☐ doraditi	
	☐ odbiti	

Obrazloženje prethodno navedenog mišljenja (uz navođenje izvornog znanstvenog ili umjetničkog doprinosa i novog otkrića):

Nepovoljna iskustva u djetinjstvu (ACE) prepoznata su kao značajni rizični čimbenici povezani s narušenim mentalnim i tjelesnim zdravljem u odrasloj dobi, pri čemu se njihovi učinci često javljaju kumulativno. U hrvatskom kontekstu dodatnu specifičnost predstavlja ratna i poratna traumatizacija tijekom Domovinskog rata, koja može pojačati dugoročne negativne ishode. Iako su učinci ACE-a dobro istraženi, relativni doprinos različitih nepovoljnih iskustava i uloga zaštitnih čimbenika zahtijevaju dodatnu empirijsku provjeru. Polazeći od navedenog, istraživanje koje je temelj ovog doktorskog rada ima za cilj ispitati povezanost nepovoljnih iskustava u djetinjstvu, uključujući i ratna iskustva tijekom Domovinskog rata, s ishodima u pogledu tjelesnog i mentalnog zdravlja u odrasloj dobi, uz razmatranje uloge pozitivnih iskustava i socijalne podrške kao zaštitnih čimbenika. Teorijsko utemeljenje rada polazi od ekološkog modela razvoja, teorije privrženosti i modela toksičnog stresa, uz naglasak na odnos ranih iskustava i zdravlja u odrasloj dobi. Posebna se pozornost posvećuje ulozi pozitivnih iskustava u djetinjstvu i socijalne podrške kao zaštitnih čimbenika. Time se istraživanje usmjerava na cjelovitije razumijevanje kako negativni i pozitivni razvojni čimbenici zajedno oblikuju zdravstvene ishode tijekom životnog tijeka.

Istraživački problemi sažeto obuhvaćaju ispitivanje odnosa između nepovoljnih iskustava u djetinjstvu i zdravstvenih ishoda, uz pretpostavku nepovoljnijih ishoda i izraženijih učinaka kod žena; analizu utjecaja ratnih iskustava na zdravlje u odrasloj dobi s naglaskom na rodne razlike; te ispitivanje zaštitne uloge pozitivnih iskustava u djetinjstvu i socijalne podrške u ublažavanju negativnih učinaka nepovoljnih iskustava na tjelesno i mentalno zdravlje. U skladu s teorijskim postavkama i dostupnim empirijskim nalazima, pretpostavlja se da su nepovoljna iskustva u djetinjstvu, uključujući i potencijalno traumatske ratne događaje, povezana s ishodima mentalnog i tjelesnog zdravlja u odrasloj dobi, pri čemu pozitivna iskustva u djetinjstvu i socijalna podrška mogu imati zaštitnu ulogu.

Istraživanje je provedeno na prigodnom uzorku od 404 odrasle osobe iz Vukovarsko-srijemske županije, uključenih u konačne analize (inicijalno $N = 505$), u dobi od 30 do 65 godina ($M = 43,94$; $SD = 5,67$). Žene su činile 57,7%, a muškarci 40,8% uzorka. Podaci su prikupljeni metodom samoprocjene primjenom standardiziranih instrumenata (ACE upitnik s dodatnom domenom ratnih iskustava, BCE skala, QFSSS, PSS, DASS-21 i PCL-5). Podaci su analizirani primjenom korelacijskih analiza i većeg broja hijerarhijskih regresijskih analiza, uz kontrolu sociodemografskih obilježja i pokazatelja materijalnog statusa kućanstva ispitanika. Rezultati istraživanja pokazuju da su nepovoljna iskustva u djetinjstvu (ACE) značajan i stabilan prediktor svih ispitivanih zdravstvenih ishoda, pri čemu je njihov utjecaj izraženiji na mentalno nego na tjelesno zdravlje. Utvrđen je odnos „doza–odgovor“, odnosno porast broja nepovoljnih iskustava povezan je s većim rizikom za narušeno zdravlje. Ratna iskustva imaju slabiji i selektivan doprinos, uglavnom u području mentalnih simptoma, dok nisu značajno povezana s općom procjenom zdravlja.

Pozitivna iskustva u djetinjstvu i socijalna podrška pokazuju zaštitnu, ali ograničenu ulogu, jer ublažavaju simptome, ali ne neutraliziraju učinke kumulativnih nepovoljnosti. Iako su u pojedinim analizama uočene određene razlike između muškaraca i žena, nakon kontrole ostalih čimbenika nisu utvrđene stabilne rodne razlike, što upućuje na nadređeni utjecaj kumulativnih razvojnih rizika. Ukupno gledano, nalazi potvrđuju dominantnu ulogu ranih nepovoljnih iskustava u objašnjenju zdravstvenih ishoda u odrasloj dobi. Pristupnica, mr.sc. Milica Benić, kritički razmatra tumačenje rezultata istraživanja s obzirom na nekoliko metodoloških ograničenja. Naime, istraživanje se temelji na retrospektivnim samoprocjenama, što uključuje mogućnost pristranosti u prisjećanju i subjektivnoj interpretaciji iskustava. Uzorak je prikupljen u specifičnom postratnom kontekstu istočne Hrvatske te kroz roditeljsku populaciju, što ograničava mogućnost generalizacije nalaza na cijelu populaciju. Dodatno, što je dobro poznato, presječni istraživački dizajn ne omogućuje zaključivanje o uzročno-posljedičnim odnosima. Unatoč tome, nalazi su u skladu s postojećom literaturom i upućuju na složene razvojne mehanizme koji povezuju rana iskustva i zdravstvene ishode, čime pružaju važnu osnovu za buduća, metodološki unaprijeđena istraživanja.

Znanstveni doprinos rada očituje se na konceptualnoj, empirijskoj i metodološkoj razini kroz integraciju i proširenje postojećih teorijskih modela. Konceptualno, rad doprinosi uključivanjem ratnih i poratnih iskustava u širi razvojni okvir nepovoljnih iskustava u djetinjstvu, pri čemu se ona ne promatraju kao izolirani traumatski događaji, već kao kumulativne i kontekstualno uvjetovane okolnosti s dugoročnim učincima na zdravlje. Time se nadopunjuje tradicionalni ACE model i potvrđuju temeljne pretpostavke ekološkog modela razvoja, teorije privrženosti i modela toksičnog stresa, uz posebnu važnost za hrvatski kontekst obilježen dugoročnim posljedicama Domovinskog rata.

Empirijski doprinos rada ogleda se u potvrdi da su nepovoljna iskustva iz obiteljskog okruženja snažniji i stabilniji prediktor mentalnih i tjelesnih zdravstvenih ishoda u odnosu na ratna iskustva, koja pokazuju selektivan i slabiji učinak. Rezultati također potvrđuju dugoročnu perzistentnost učinaka ranih nepovoljnosti te ukazuju na postojanje odnosa „doza–odgovor“. Dodatno, utvrđena je zaštitna, ali ograničena uloga pozitivnih iskustava u djetinjstvu i socijalne podrške, čime se doprinosi nijansiranim razumijevanju otpornosti, osobito u populaciji obilježenoj ratnim i poratnim iskustvima.

Metodološki doprinos rada očituje se u primjeni integriranog hijerarhijskog modela koji istodobno obuhvaća rizične i zaštitne čimbenike te mentalne i tjelesne zdravstvene ishode. Posebna vrijednost rada ogleda se u detaljnijoj operacionalizaciji ratnih iskustava kao specifičnog oblika nepovoljnih iskustava u djetinjstvu, čime se ACE okvir sadržajno prilagođava postratnom društvenom kontekstu Hrvatske. Time rad doprinosi boljem razumijevanju dugoročnih posljedica Domovinskog rata na zdravlje populacije te predstavlja relevantnu osnovu za buduća istraživanja i razvoj javnozdravstvenih i socijalnih intervencija.

Metodološki doprinos rada očituje se u primjeni integriranog hijerarhijskog modela koji istodobno obuhvaća rizične i zaštitne čimbenike te mentalne i tjelesne zdravstvene ishode. Posebna vrijednost rada ogleda se u detaljnijoj operacionalizaciji ratnih iskustava kao specifičnog oblika nepovoljnih iskustava u djetinjstvu, čime se ACE okvir sadržajno prilagođava postratnom društvenom kontekstu Hrvatske. Time rad doprinosi boljem razumijevanju dugo.

Mišljenje i prijedlog:

Na temelju uvida u teorijsko utemeljenje, jasno definirane ciljeve i istraživačke probleme, primjereno odabranu metodologiju te analizu dobivenih rezultata, može se zaključiti da doktorski rad predstavlja metodološki utemeljeno i znanstveno relevantno istraživanje. Pristupnica argumentirano analizira složene odnose između nepovoljnih iskustava u djetinjstvu, uključujući ratna iskustva ispitanika u djetinjstvu tijekom Domovinskog rata, i zdravstvenih ishoda u odrasloj dobi, uz uvažavanje uloge zaštitnih čimbenika.

Posebna vrijednost rada očituje se u njegovoj usmjerenosti na hrvatski postratni kontekst, pri čemu se dugoročne posljedice Domovinskog rata integriraju u širi razvojni okvir nepovoljnih iskustava u djetinjstvu. Time rad predstavlja značajan i rijedak doprinos razumijevanju dugoročnih učinaka ratne i poratne traumatizacije na zdravlje populacije, naročito u domaćem kontekstu. Dobiveni nalazi potvrđuju dominantnu ulogu kumulativnih nepovoljnih iskustava u djetinjstvu, uz jasno identificirane mehanizme njihova djelovanja, čime se dodatno preciziraju postojeći teorijski modeli.

Unatoč metodološkim ograničenjima, koja su jasno prepoznata i primjereno interpretirana, rad zadržava visoku razinu znanstvene utemeljenosti i vjerodostojnosti nalaza. Doprinos rada vidljiv je na konceptualnoj, empirijskoj i metodološkoj razini, a rezultati imaju i važne implikacije za buduća istraživanja te razvoj javnozdravstvenih i socijalnih intervencija u postratnim društvima.

Slijedom navedenoga, ocjenjuje se da doktorski rad Milice Benić „Odnos nepovoljnih iskustava u djetinjstvu, uključujući ratnu traumatizaciju i psihosocijalne dobroti u odrasloj dobi“ u potpunosti zadovoljava propisane znanstvene i metodološke kriterije te se predlaže njegovo prihvaćanje i pristupanje obrani.

Izdvojeno mišljenje (samo ako netko od članova Povjerenstva za ocjenu rada ima izdvojeno mišljenje):

Potpis

(ime i prezime člana povjerenstva)

Napomena (po potrebi)

Potpisi članova Povjerenstva za ocjenu doktorskoga rada ³ :	Ime i prezime, titula, ustanova, država	Potpis
	1. Izv. prof. dr. sc. Linda Rajhvajn Bulat (predsjednik Povjerenstva)	
	2. Izv. prof. dr. sc. Lucija Vejmelka	
	3. Prof. dr. sc. Daniela Šnicsek	
	4..	
	5..	
	6..	
	7..	

U Zagrebu, 27.4.2026.
(mjesto i datum)

³ 6. i 7. član povjerenstva dopušteni su samo u slučaju dvojnog doktorata